

aprenem

compostar

Manual de compostatge

Manual de compostatge

Què és el compostatge?

El 40% de les teves deixalles són de caràcter orgànic, és a dir, restes de menjar i de jardineria.

Mitjançant el compostatge aquests residus es transformen en compost, un adob natural que pots utilitzar a l'hort o al jardí.

A casa teva pots reciclar les restes orgàniques instal·lant un compostador al jardí. Al cap d'uns 4 o 5 mesos obtindràs un compost de qualitat!

De fet, no estem inventant res. Aquest procés es dona de forma natural i fins fa ben poc també es feia habitualment a les cases de pagès, en allò que era el femer.

Quines restes podem compostar?

Les restes compostables són les restes orgàniques que generes a la cuina, al jardí o a l'hort:

Composteu amb cura i moderació...

RESTES DE CARN I PEIX: sempre que n'aboquis hauràs de tenir en compte que has d'afegir més matèria seca que amb les restes vegetals per evitar les males olors.
OSSOS, ESPINES I CLOSQUES DE MARISC: n'hi pots llençar, però triguen més a descompondre's i quan recullis el compost madur els hauràs de tornar a barrejar amb la resta de la mescla fins que desapareguin.

PAPER DE CUINA BRUT DE MENJAR I TAPS DE SURO: també triguen més a descompondre's i poden contenir tintes que contaminin el compost final.
PELES DE CÍTRICS: és important no llençar-ne en excés perquè creen acidesa.

I també...

Restes de poda i branques triturades
Restes de l'hort

Composteu amb cura i moderació...

PINASSA I CENDRES: si pots evitar-ho no en llençis, perquè dificulten el procés de compostatge.

NO composteu...

Fustes tractades o aglomerats, excrements d'animals domèstics, grans quantitats de vegetals podrits, plantes o fruits malalts i qualsevol residu inorgànic i no biodegradable!

Què hem de fer per obtenir un adob de qualitat?

1

BUSCAR UNA BONA UBICACIÓ PER AL COMPOSTADOR

Col·loca el compostador en contacte directe amb la terra, mai en un lloc enrajolat o pavimentat. És recomanable que estigui a l'ombra i que deixis un espai d'uns 50 - 100 cm al voltant per poder treure el compost quan estigui llest. Per comoditat, no el posis gaire allunyat de la cuina.

2

ABANS DE COMENÇAR, POSAR UNA CAPA DRENANT AL FONS DEL COMPOSTADOR

Posa una capa d'uns 10 cm de branques triturades i fulles seques al fons del compostador per absorbir l'excés d'aigua de les restes orgàniques i afavorir l'airejament.

3

AFEGIR-HI SEMPRE UNA PROPORCIÓ ADEQUADA DE MATÈRIA HUMIDA I MATÈRIA SECA

Sempre que hakis d'afegir restes al compostador incorpora una barreja de matèria humida i matèria seca A PARTS IGUALS per evitar les males olors i l'aparició d'insectes. La matèria humida són les restes de cuina, gespa, flors i fulles verdes. La matèria seca són les restes de poda, les fulles seques, serradures, palla i encenalls.

4

CONTROLAR LA HUMITAT DE LA BARREJA

La barreja no pot estar ni massa seca ni massa humida, ja que els organismes responsables del compostatge no actuarien. Si està seca, regala amb moderació i per aspersió; si està molt humida, afegeix-hi matèria seca i remena-ho.

5

VOLTEJAR SOVINT

És l'acció més important per evitar qualsevol problema. Remena la barreja del compostador una vegada la setmana, com a mínim, per afavorir l'airejament. Així evitaràs les males olors, la compactació de la mescla, l'aparició d'insectes i l'excés d'humitat.

La barreja s'ha de remenar sense por i de dalt a baix, barrejant el més antic amb el més nou.

El millor estri per remenar és una forca. La forca et permet voltejar bé tot el material i així evitaràs que es formin capes.

Com podem saber que el procés funciona correctament?

Hi ha uns quants indicadors que et permetran observar si el procés està funcionant correctament:

LA TEMPERATURA (45 – 65°C)

Si quan remenes observes que la mescla fumeja indica que el procés funciona correctament, vol dir que els microorganismes estan rebarrant.

Si la barreja està freda, és indicatiu que s'ha aturat el procés per manca de matèria humida, -hi has llençat massa matèria seca. Cal que hi afegixis matèria humida i ho remenis bé.

LA HUMITAT (45 – 5%)

La mescla no pot estar ni molt seca ni molt humida, la humitat ha de ser similar a la de la terra del bosc.

Si està molt seca, pots regar amb moderació per aspersió -el millor sistema és amb una regadora- o afegir-hi matèria verda i remenar-ho en tots dos casos.

Si està molt humida, notaràs que fa olor de podrit, has d'afegir-hi matèria seca i remenar-ho.

LA PRESÈNCIA D'INSECTES

És normal que trobis insectes a la mescla, ja que són part dels organismes responsables del procés de compostatge. Tot i això, si n'observes en excés, pot ser indicatiu que hi ha alguna cosa que no funciona.

Si hi ha un excés de formigues i han fet un formiguer, és indicatiu que no volteges la mescla amb prou freqüència. Remena bé la mescla durant uns quants dies fins que el formiguer hagi desaparegut.

Si hi ha un excés de mosques de la fruita, és indicatiu que la barreja no s'ha fet bé. Has de remenar bé i deixar la tapa oberta durant la nit perquè puguin sortir.

Si hi ha un excés de mosques, vol dir que hi ha massa matèria humida. Afegix-hi matèria seca, remeneu-ho bé i posa una capa de matèria seca al cim de la mescla.

Si hi ha paneroles, és indicatiu que el compost ja està llest per collir.

L'AIREJAMENT

La mescla ha d'estar ben airejada perquè els organismes que fan el compostatge puguin respirar. Has de voltejar-la un cop la setmana, com a mínim, i procurar que no es formin capes.

Si falta oxigen, apareixeran els organismes fermentadors, ho notaràs per l'olor d'amoníac que desprèn la mescla. En aquest cas has de voltejar-la molt bé i repetir aquesta acció els dos dies posteriors.

Com podem aconseguir matèria seca?

És important que sempre disposis de matèria seca per poder fer la barreja adequada dins el compostador.

Aquí tens unes quantes idees que et poden ajudar:

- Pots utilitzar fulles seques durant la tardor i l'hivern. Si en tens en excés, les pots acumular per utilitzar-les a la barreja a l'estiu!
- Pots deixar assecar la gespa uns dies després d'haver-la segat!
- Pots anar a buscar pinyes i branques i triturar-les!

Recordeu: no utilitzis ni cendra ni pinassa i no afegeixis restes vegetals massa grolleres al compostador!

També pots anar a buscar restes de poda i jardineria a les dues deixalleries del municipi.

Com podem saber si el compost està llest?

El compost triga entre 4 i 6 mesos a madurar. Tingues en compte que a l'hivern el procés és més lent que a l'estiu degut a les baixes temperatures.

Per saber si ja està llest hauràs de comprovar que el compost:

- Fa olor de terra de bosc.
- Té un color marró fosc o negre i taca molt poc les mans perquè no és gaire humit.
- No hi reconeixes cap tipus de resta, excepte alguna branqueta o pinyols que triguen més a descompondre's. Els separaràs amb un garbell i els tornaràs a posar dins el compostador.
- La temperatura és la de l'ambient per la falta d'activitat dels organismes, ja no fumeja.

Com podem utilitzar el compost?

ON?	QUAN?	COM?
HORT	1 o 2 mesos abans de plantar	1 kg de compost/m ²
ARBRES FRUITERS	Després de la recollida de la temporada	Capa de 2 cm de compost a cada arbre
GESPA	Primavera	0,25 kg de compost/m ² si s'embres 1,25 kg de compost/m ² si has segat i fertilitzes
ARBRES ORNAMENTALS	Tardor	Capa de 2 cm de compost a la superfície d'ombra de la capçada
PLANTES I FLORS	Primavera	Capa de 2 cm de compost
TRASPLANTAMENTS	En el moment de trasplantar	Barreja 1 part de compost per 3 parts de terra

Per consultes de caràcter tècnic podeu contactar:

972 41 71 14 spora@spora.es

Per qualsevol altra informació podeu contactar amb l'Àrea
de Medi Ambient de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries

972 25 04 26 mediambient@castello.cat

Ajuntament de
la Comtal Vila de
CASTELLO D'EMPÚRIES

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

COL-LABORA:

